

PROTOKÓŁ

posiedzenia Rady Naukowej Dyscypliny Historia

19 stycznia 2021 r.

Posiedzenie odbyło się w formie zdalnej, a poprowadził je Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Historia prof. Piotr M. Majewski. Poinformował zebranych, że posiedzenie jest nagrywane i protokołowane. Następnie sprawdzona została lista obecności – obecnych było 28 członków Rady, w tym 21 pracowników samodzielnych. Kworum zostało zatem osiągnięte. Swoje nieobecności zgłosili przed posiedzeniem: prof. Dariusz Kołodziejczyk i prof. Maciej Ptaszyński (urlopy naukowe), prof. Piotr Węcowski, prof. Łukasz Niesiołowski-Spano oraz dr Rafał Reichert. Na posiedzeniu obecne były również przedstawicielki Biura Rad Naukowych – mgr Anna Wolszczak oraz mgr Oliwia Piskowska, odpowiedzialne za obsługę i protokołowanie.

PORZĄDEK OBRAD

1. Przyjęcie porządku obrad.

Prof. Majewski otworzył posiedzenie Rady Naukowej Dyscypliny Historia. Poprosił, aby w porządku obrad nastąpiła zmiana – punkt dotyczący umorzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Rafałowi Reichertowi został przeniesiony na koniec. Wobec braku uwag porządek obrad został przyjęty przez aklamację.

2. Głosowania w przewodzie doktorskim mgr. Łukasza Sobechowicza

Przewodniczący przeszedł do kolejnego punktu posiedzenia - głosowań w sprawie wyznaczenia recenzentów, zakresów egzaminów, składów komisji egzaminacyjnych oraz komisji doktorskiej w przewodzie doktorskim mgr. Łukasza Sobechowicza (tytuł rozprawy: *Biologiczny standard życia w Królestwie Polskim przed uwłaszczeniem. Wysokość ciała rekrutów w latach 1835–1866*, Promotor: prof. dr hab. Michał Kopczyński). Kandydatami na recenzentów są prof. dr hab. Wiesław Caban z Instytutu Historii (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) oraz dr hab. Grażyna Liczbińska, prof. UAM z Instytutu Biologii i Ewolucji Człowieka (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu). Proponowane zakresy egzaminów: egzamin z dyscypliny podstawowej – historia (zakres: historia XIX wieku); egzamin z dyscypliny dodatkowej – socjologia; egzamin z języka obcego – język angielski. Proponowany skład komisji egzaminacyjnej z dyscypliny podstawowej: dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz., prof. dr hab. Michał Leśniewski, prof. dr hab. Tomasz Kizwalter, prof. dr hab. Grażyna Szelągowska, dr hab. Sylwia Kuźma-Markowska, dr hab. Piotr Szlanta, prof. ucz. Proponowany skład komisji egzaminacyjnej z dyscypliny dodatkowej: dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz., prof. dr hab. Michał Leśniewski, prof. dr hab. Jarosław Killias.

Proponowany skład komisji egzaminacyjnej z języka obcego: dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz., prof. dr hab. Michał Leśniewski, mgr Agnieszka Harrison. Proponowany skład komisji doktorskiej: dr hab. Jan Stanisław Ciechanowski, prof. dr hab. Jarosław Czuby, prof. dr hab. Jerzy Kochanowski, dr hab. Sylwia Kuźma-Markowska, prof. dr hab. Michał Leśniewski, dr hab. Piotr Maciej Majewski, prof. ucz., dr hab. Artur Markowski, dr hab. Paweł Skibiński, prof. ucz. Wobec braku pytań Przewodniczący zarządził głosowanie. Oto wyniki:

- recenzenci:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
prof. dr hab. Wiesław Caban (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)	20	18	0	2
dr hab. Grażyna Liczbińska, prof. UAM (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu)	20	20	0	0

- zakres egzaminów:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
egzamin z dyscypliny podstawowej – historia (zakres: historia XIX wieku)	20	18	0	2
egzamin z dyscypliny dodatkowej – socjologia	20	20	0	0
egzamin z języka obcego nowożytnego – język angielski				

- komisja egzaminacyjna z dyscypliny podstawowej:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
prof. dr hab. Tomasz Kizwalter	21	21	0	0
dr hab. Sylwia Kuźma-Markowska	20	18	1	1
prof. dr hab. Michał Leśniewski	21	21	0	0
dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz.	21	20	0	1
prof. dr hab. Grażyna Szelągowska	21	19	0	2
dr hab. Piotr Szlanta, prof. ucz.	21	20	0	1

- komisja egzaminacyjna z dyscypliny dodatkowej:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
prof. dr hab. Jarosław Kiliński	21	21	0	0
prof. dr hab. Michał Leśniewski	21	21	0	0
dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz.	21	21	0	0

- komisja egzaminacyjna z języka angielskiego:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
mgr Agnieszka Harrison	21	21	0	0
prof. dr hab. Michał Leśniewski	21	21	0	0
dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz.	21	21	0	0

- komisja doktorska:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
dr hab. Jan S. Ciechanowski	20	19	0	1
prof. dr hab. Jarosław Czuby	21	20	0	1
prof. dr hab. Jerzy Kochanowski	20	19	0	1
dr hab. Sylwia Kuźma-Markowska	20	17	1	2
prof. dr hab. Michał Leśniewski	21	21	0	0
dr hab. Piotr M. Majewski, prof. ucz.	21	20	0	1
dr hab. Artur Markowski	20	19	0	1
dr hab. Paweł Skibiński, prof. ucz.	20	18	1	1

Niniejszym uchwała została podjęta.

- Głosowanie w sprawie wyznaczenia Komisji Doktorskiej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora mgr. Kacprowi Ziembie.

Następnie prof. Majewski przeszedł do kolejnego punktu – wyznaczenia komisji doktorskiej w postępowaniu mgr. Kacpra Ziembę (tytuł rozprawy: *Judzka tradycja*)

monarchiczna w pamięci zbiorowej mieszkańców prowincji Jehud, Promotor: dr hab. Łukasz Niesiołowski-Spano, prof. ucz.). Jest to nowe postępowanie, zatem p. Ziembra zdał już egzamin, a komisja doktorska, która zostanie powołana, zaproponuje kandydatów na recenzentów. Proponowany skład Komisji Doktorskiej: dr hab. Paweł Janiszewski, dr hab. Małgorzata Sandowicz, prof. ucz., dr hab. Krystyna Stebnicka, dr hab. Jacek Rzepka, prof. ucz., dr hab. Marek Węcowski, prof. ucz., prof. dr hab. Robert Wiśniewski, dr hab. Marzena Zawawska. Prof. Majewski przekazał głos prof. Jackowi Rzepce, który jest Przewodniczącym stałej Komisji Doktorskiej ds. starożytności i wczesnego średniowiecza, który był również Przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej w postępowaniu mgr. Ziembę. Prof. Rzepka powiedział, że Komisja zdecydowała się na wystawienie oceny pozytywnej z wyróżnieniem – ze względu na świetne odpowiedzi. Wobec braku pytań Przewodniczący poprosił o przeprowadzenie głosowania. Oto wyniki:

	oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
dr hab. Paweł Janiszewski, prof. ucz.	21	20	0	1
dr hab. Małgorzata Sandowicz, prof. ucz.	21	19	0	2
dr hab. Krystyna Stebnicka	21	20	0	1
dr hab. Jacek Rzepka, prof. ucz.	20	19	1	0
dr hab. Marek Węcowski, prof. ucz.	21	20	0	1
prof. dr hab. Robert Wiśniewski	21	20	0	1
dr hab. Marzena Zawawska	21	18	2	1

Niniejszym uchwała została podjęta.

4. Głosowanie umorzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Rafałowi Reichertowi.

Prof. Majewski przedstawił ostatnią sprawę – dr Rafał Reichert, członek Rady który otworzył postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego – złożył wniosek o umorzenie postępowania. Z czterech recenzji dwie mają negatywne konkluzje, zatem już na tym etapie wiadomo, że stopień nie może zostać nadany. Głos zabrał prof. Jan S. Ciechanowski, który jest Sekretarzem Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu dr. Reicherta. Prof. Ciechanowski zaczął od podkreślenia, że dr Reichert przedstawił jako swoje osiągnięcie cykl artykułów – co zawsze jest pewnym ryzykiem, ale w przypadku dr. Reicherta nie ma wątpliwości że jest to mocny wniosek

habilitacyjny. W lipcu 2021 roku Rada Naukowa Dyscypliny Historia odrzuciła kandydata na recenzenta – wybranego przez Radę Doskonałości Naukowej prof. Waldemara Kowalskiego. Zwrócił uwagę, że znajomość języka hiszpańskiego oraz rozeznanie w sprawach iberoamerykańskich były brane pod uwagę jako najważniejsze kompetencje przy wyborze recenzentów z ramienia RND Historia. Jest to ważne, ponieważ w osiągnięciu naukowym dr. Reicherta osiem na dziesięć artykułów zostało opublikowanych w języku hiszpańskim. Prof. Ciechanowski podkreślił, że gdyby to postępowanie odbywało się z starym trybie, to mimo negatywnych recenzji dr. Reichert – jako ekspert w swojej dziedzinie – na pewno świetnie wypadłby na kolokwium i wybroniłby swój dorobek, a recenzenci mogliby zmienić swoje zdanie w głosowaniu. Obecnie są dwie recenzje negatywne, dwie jednoznacznie pozytywne, dwie opinie pozytywne, a przewodniczący prof. Kuklo napisał opinię pozytywną z zastrzeżeniem. Zatem w głosowaniu byłoby 5 głosów na tak i 2 na nie, lub 4 do 3 – w najgorszym przypadku. Jednak według obecnych przepisów nie jest to możliwe, i opinia musiałaby być negatywna. Prof. Ciechanowski określa dorobek dr. Reicherta jako spójny i znaczący. Podkreślił, że dwaj recenzenci – prof. Basista oraz prof. Kubiaczyk – twierdzą, że artykuły – szczególnie w języku hiszpańskim – są oryginalne i cechują się wysokim poziomem merytorycznym i metodologicznym. Zwracają uwagę, że dr Reichert jest rozpoznawalny w środowisku międzynarodowym, zajmującym się tą tematyką. Argumenty dr. Reicherta, dotyczące umorzenia, odnoszą się szczególnie do ostatniej recenzji, autorstwa prof. Jolanty Daszyńskiej. Prof. Ciechanowski przytoczył cytaty z tej recenzji w tym dotyczące braku publikacji w języku polskim oraz monografii. Prof. Ciechanowski stwierdził, że popiera wniosek dr. Reicherta. Prof. Majewski podziękował i powiedział, że z jego perspektywy recenzja prof. Daszyńskiej była insynuacyjna – recenzentka coś sugeruje, ale nie rozstrzyga wątpliwości. Prof. Zuzanna Jakubowska-Vorbrich zgodziła się z przedmówcami i podkreśliła, że jeżeli dana osoba nie czuje się kompetentna, aby napisać recenzje, to powinna odmówić. Prof. Jarosław Czubyta również się zgodził i odniósł się do elementów recenzji, co do których ma wątpliwości. Prof. Paweł Żmudzki powiedział, że ta recenzja jest skandalem. Podkreślił też, że prof. Wijaczka również napisał recenzję negatywną, choć lepiej ją umotywował merytorycznie. Stwierdził, że RND Historia powinna dać jasny sygnał Radzie Doskonałości Naukowej, że prof. Daszyńska nie powinna być recenzentem w postępowaniach awansowych. Następnie odbyła się na czacie dyskusja co do formy listu do RDN – czy powinien być napisany przez komisję habilitacyjną czy przez Przewodniczącego RND Historia. Prof. Jolanta Choińska-Mika podkreśliła, że autorytet Rady jest większy i list powinien być napisany przez Przewodniczącego. Powiedziała również, że podejmowanie się recenzji dorobku napisanego w języku, którego się nie zna – biorąc pod uwagę doniosłość procedury i fakt, że dr. Reichert będzie musiał teraz odczekać dwa lata na kolejną próbę – jest nieetyczne. Prof. Czubyta zaproponował podjęcie uchwały w sprawie postępowania

Rady w takich przypadkach. Prof. Paweł Skibiński zwrócił uwagę na aluzję Recenzentki, że meksykański obieg naukowy jest ewidentnie gorszy, niż polski. RDN wyznacza osobę, która powinna być kompetentna i to jest przykład złego funkcjonowania tej procedury. Prof. Majewski podkreślił, że według prawa nie istnieje w takim przypadku procedura odwoławcza, dr Reichert mógłby tylko skierować sprawę do sądu administracyjnego, co jest procedurą bardzo długą i żmudną. Prof. Urszula Kosińska zwróciła uwagę, że jednak negatywne recenzje są dwie i kompetencje prof. Wijaczki nie mogą być dezawuowane. W obu recenzjach pojawiają się zbieżne konkluzje – oboje zwracają uwagę, że przedstawiony cykl nie niesie całościowego rozwiązania jakiegoś problemu badawczego. Część z artykułów zawiera ustalenia przedstawione w doktoracie i to w opinii prof. Kosińskiej jest poważnym zarzutem. Ze względu na formułę artykułów mamy liczne powtórzenia – szczególnie w częściach wstępnych. Prof. Kosińska przywołała opinię prof. Wijaczki, że dwa artykuły są przeglądem literatury i mają charakter popularyzatorski, oraz zarzuty niezdefiniowania pewnych terminów. Te zarzuty – sformułowane niezależnie przez dwie osoby – nie są błahе. Prof. Kosińska podkreśliła jednak niedopuszczalną formę recenzji prof. Daszyńskiej. Prof. Żmudzki podkreślił że prof. Daszyńska sama przyznała się do nieznajomości języka hiszpańskiego i przedstawił absurdalność sytuacji, w której recenzentka domaga się przetłumaczenia nazwy meksykańskiego uniwersytetu, w której wszystkie wyrazy pochodzą z łaciny i mają swoje polskie odpowiedniki. Prof. Katarzyna Mikulska zgodziła się z przedmówcami i odniosła się do podważania przez prof. Daszyńską korzystania przez dr. Reicherta z tamtejszych archiwów – ponieważ „miał do nich blisko” – nie bierze pod uwagę, że korzystał z archiwów w Hiszpanii, na Jamajce czy w mieście Meksyk, czyli bardzo od siebie oddalonych. A jeśli już, to samo korzystanie z archiwum, które jest blisko, nie dezawuuje przeprowadzonych tam badań. Prof. Mikulska zgadza się z jedną kwestią, podniesioną przez Recenzentkę – dlaczego tego dorobku nie recenzuje ktoś z zagranicy. W tym przypadku można było znaleźć kompetentnych naukowców właśnie poza Polską. Prof. Mikulska podkreśliła, że prof. Basista i prof. Kubiacyk mają w swoim dorobku publikacje dotyczące obszaru i epoki, którą bada dr. Reichert, natomiast prof. Wijaczka zajmuje się czymś zupełnie innym – dlatego dokładniej przyjrzała się jego zarzutom merytorycznym. Podkreśliła, że odnosi się on głównie to dwóch artykułów po polsku, które siłą rzeczy są syntetyczne – ponieważ skierowane są do polskiego czytelnika. Odparła również zarzuty o brak powoływania się na polskich uczonych – prof. Marcina Gawryckiego czy prof. Jacka Machowskiego – prof. Machowski zajmuje się wieloma regionami a przywoływana przez prof. Wijaczkę publikacja ma charakter popularnonaukowy, a prof. Gawrycki zajmuje się zupełnie inną tematyką. Jeżeli ktoś w Polsce coś napisze, to nie oznacza że powinien być wszędzie i zawsze cytowany. Prof. Mikulska podkreśliła, że dr. Reichert dużo korzysta z archiwów, a jego artykuły – co podkreślali również recenzenci – są świetnymi studiami konkretnych przypadków.

Następnie głos zabrał prof. Grzegorz Pac, który podkreślił że widać w tym przypadku jak trudno jest znaleźć w Polsce ekspertów tematyki, którą zajmuje się dr Reichert i może jego błędem było dołączenie do cyklu dwóch artykułów po polsku – może gdyby cały cykl był po hiszpańsku, to RDN zmuszona byłaby wybrać kandydata z zagranicy. Zwrócił też uwagę na kwestie, które pokazują że prof. Daszyńska nie zna przepisów, według których procedura habilitacyjna jest toczona – odnosi się do jej zarzutów o wykorzystanie języka hiszpańskiego – ale w ustawie nie ma określone, w jakim języku powinien być przedstawiony dorobek. Drugą kwestią jest stwierdzenie, że Habilitant powinien przedstawić monografię. Prof. Pac podkreślił, że zdaje sobie sprawę że jest to to opinia podzielana w środowisku, również przez niektórych członków Rady, jednak w ustawie jest napisane, że można przedstawić jako osiągnięcie również cykl artykułów – i recenzent nie powinien formalnie podnosić takiego zarzutu. Dr Agnieszka Brylak przedstawiła swoją perspektywę – jako osoby, która zamierza się habilitować i zajmuje się Mezoameryką. Powiedziała, że Uniwersytet Warszawski jest w europejskiej czołówce ośrodków zajmujących się tą tematyką, a reszta polskich specjalistów jest rozszana po różnych uniwersytetach i dyscyplinach. Podkreśliła, że również ona nie publikuje w języku polskim. Po przeczytaniu recenzji w postępowaniu dr. Reicherta zaczyna się zastanawiać, kto byłby jej recenzentem, czy powinna już teraz uzupełnić swój dorobek o publikacje w języku polskim i czy nie powinna myśleć o rozpoczęciu procedury w innym ośrodku, choć jako osoba zatrudniona na UW nie mogłaby być oceniana przez tutejszych specjalistów. Prof. Ciechanowski podsumował, że Rada może przychylić się do wniosku dr. Reicherta lub go odrzucić. Jeżeli zostanie odrzucony, to w piątek 21 stycznia odbędzie się kolokwium oraz posiedzenie Komisji Habilitacyjnej, która wyda negatywną opinię, co wiąże się z uchwałą RND Historia o odmowie nadania stopnia – to są dwa proceduralne rozwiązania tej sytuacji. Odpowiedział na zarzuty prof. Kosińskiej podkreślając, że dwie pozostałe recenzje – napisane przez specjalistów w tej dziedzinie – mówią o oryginalnym wkładzie w rozwój dyscypliny. Odniósł się również do zarzutu powtórzeń z doktoratu – podkreślił, że doktorat dotyczył XVII wieku, natomiast tematyka artykułów dotyczy okresu od XVI do XVIII wieku. Prof. Mikulska podkreśliła, że dr Reichert jest pierwszym w Polsce specjalistą od historii Ameryki Kolonialnej oraz kwestii wojskowych i ekonomicznych. Analogiczną sytuację miała dr Ewa Kubiak z Łodzi, pierwsza w Polsce specjalistka od sztuki kolonialnej Ameryki Hiszpańskiej – również nie było w Polsce osób kompetentnych do oceny jej dorobku. Prof. Marek Węcowski zaproponował, aby przedstawić wnioski z dyskusji na posiedzeniu Komisji Habilitacyjnej. Prof. Robert Wiśniewski powiedział, że Rada Doskonałości Naukowej powinna zostać poinformowana o zarzutach Rady. Pani Oliwia Piskowska z Biura Rad Naukowych podkreśliła, że jeżeli zostanie podjęta uchwała o umorzeniu postępowania, to zostanie ona przesłana – wraz z uzasadnieniem – do RDN, ponieważ tak wygląda procedura. Prof. Ciechanowski

podkreślił, że Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej – prof. Cezary Kukło – jest członkiem RDN i z jego strony też zostanie przekazana informacja o tej sytuacji. Prof. Jerzy Kochanowski zaznaczył, że sytuacja jest bardzo trudna i czy możliwe byłoby wyjście z tej sytuacji przez RDN, na przykład przez powołanie superrecenzenta. Prof. Choińska-Mika podkreśliła, że nie ma takiej formalnej możliwości, stwierdziła również prof. Wijaczka jest doskonałym historykiem i dziwi się, że również on wystawił negatywną ocenę. Następnie powiedziała, że Rada powinna przeprowadzić już głosowanie, natomiast potrzebne są działania zmieniające taki stan w dłuższej perspektywie. RDN musi w takich sytuacjach znaleźć środki na odpowiednich recenzentów z zagranicy. Prof. Ciechanowski odniósł się do propozycji prof. Kochanowskiego mówiąc, że ustawa nie przewiduje możliwości powołania superrecenzenta ani innej możliwości innego rozwiązania tej sprawy, która musi się zakończyć decyzją administracyjną. Wobec braku dalszych głosów Przewodniczący poprosił o przeprowadzenie głosowania. Oto wyniki.

oddanych głosów	za	przeciw	wstrzymujących się
21	20	0	1

Niniejszym uchwała została podjęta.

Następnie prof. Majewski przeszedł do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu z grudniowego posiedzenia. Poinformował Radę o propozycji korekty wypowiedzi prof. Paca, którą ona sam zaproponował. Członkowie Rady przyjęli poprawkę oraz cały protokół.

Prof. Majewski poinformował członków Rady o naborze kandydatów do zespołów kwalifikacyjnych w szkołach doktorskich oraz o wyborze kandydata lub kandydatki do nagrody Prezesa Rady Ministrów za najlepszą rozprawę doktorską, który będzie miał miejsce na kolejnym posiedzeniu (żadna habilitacja w dyscyplinie historia nie została nadana w 2021 roku). Zostały też ustalone daty kolejnych posiedzeń Rady: 23 lutego, 23 marca, 13 kwietnia, 11 maja oraz 22 czerwca.

Wobec braku dalszych wniosków prof. Majewski podziękował wszystkim obecnym i zakończył posiedzenie.

Przewodniczący Rady Naukowej
Dyscypliny Historia: *Piotr M. Majewski*

Protokołowała: *O. Piskowska*